

Hf 22/1-97

STRIDEN OM OVERVÅKING

Riksadvokaten fikk brev om Furre

Allerede to uker før Furre-saken ble offentlig kjent, fikk Riksadvokatembedet skriftlig beskjed om at etterforskningen fortsatte i Tyskland.

ARILD M. JONASSEN
ALEXANDER ØYSTÅ

Det fremgår i et tidligere hemmeligstemplet brev som førstestatsadvokat Lasse Qvigstads 29. november skrev til Stortingets kontrollutvalg for etterretnings-, overvåkings- og sikkerhetstjenester, med kopi til Riksadvokaten.

Assisterende riksadvokat Tor-Aksel Busch har flere ganger uttalt at han gjennom avisene ble kjent med at etterforskningen mot Berge Furre fortsatt pågikk. Dette skjedde dagen etter pressekonferansen til overvåkingssjef Hans Olav Østgaard og førstestatsadvokat Lasse Qvigstad.

I brevet, der Fures navn ikke nevnes direkte, fremgår det at en av de personer som sjekkes i DDR-arkiver, var medlem av Lund-kommisjonen. Det heter senere i brevet følgende:

«Formålet med etterforskningen vil nettopp være å bringe frem opplysninger som kan avklare om det finnes grunnlag for mistanke og dermed ytterligere etterforskning. Det bør nevnes at

SKREV:
Lasse Qvigstad.

Etter møtet ble P.O.T. av meg pålagt å fortsette sin etterforskning vedr. disse forhold.

For ordens skyld vil jeg nevne at jeg selvsagt var klar over at en av de personer som var av interesse, var medlem av Lund-kommisjonen. Det ble fra min side presisert at han ikke kunne unntas fra den videre etterforskning i saken.

BREVET: Fra brevet, datert allerede 29. november, der førstestatsadvokat Lasse Qvigstad gjør det klart at etterforskningen i Tyskland fortsatte.

det ikke er tatt stilling til hvilke etterforskningsskritt som kan være aktuell når P.O.T. (Politiets overvåkingstjeneste) har avsluttet den innledende etterforskning i saken».

Brevet, som ble nedgradert rett før Qvigstad og Østgaards pressekonferanse, ble sendt ved en normal, streng prosedyre fra Statsadvokaten i Oslo til Riksadvokatembedet.

Etter det Aftenposten får opplyst, går slike brev med kurer. De er forseglet av sikkerhetsklarert personell, og kun få personer på Riksadvokatens kontor som er autorisert til å motta brevet.

Assisterende riksadvokat Busch hadde ikke brevet foran seg da Aftenposten traff ham rett før arbeidstidens slutt i går, og han vil kommentere brevet innhold i dag.

Men Busch fastholder at han ikke

var kjent med at det fortsatt pågikk etterforskning i Furre-saken før han leste det i avisene 14. desember. Busch sier han festet seg ved et avisreferat fra pressekonferansen påfølgende dag der overvåkingssjef Hans Olav Østgaard og førstestatsadvokat Lasse Qvigstad sier det ikke er aktuelt å stanse etterforskningen.

Overfor Aftenposten bekrefter assisterende riksadvokat Busch at han rett etter at pressekonferansen var avsluttet, deltok i et for offentligheten hittil ukjent møte i Justisdepartementet. Der deltok departementsråd Raket Surlien, daværende ekspedisjonssjef Berit Fosheim og en annen ekspedisjonssjef.

- Det var et helt udramatisk møte. Vi diskuterte pressekonferansen og kontrollutvalgets rapport. Det faktum at etterforskningen fortsatte i Furre-sa-

ken, var ikke tema på møtet. Det var for meg ukjent. Det kom ikke frem i det TV-innslag jeg så direkte fra pressekonferansen, sier Busch.

Habilitet

Justisdepartementets politiske ledelse ser ingen grunn til å opprette noen setteriksadvokat i Furre-saken. Det er Kongen i statsråd som kan oppnevne en setteriksadvokat hvis konklusjonen er at riksadvokat Georg Fredrik Rieber-Mohn er inhabil.

- Departementets politiske ledelse har selvsagt merket seg avisopplagene om dette, men ser ingen grunn til å gi noen nærmere vurdering på eget initiativ. Det er ingen aktuell problemstilling hos oss å vurdere habilitet til Riksadvokaten, sier informasjonssjef Dagfinn Aanonsen i Justisdeparte-

MOTTOK: Ass.
riksadvokat Tor-
Aksel Busch.

mentet til Aftenposten.

Hovedpersonen selv, riksadvokat Georg Fredrik Rieber-Mohn, var selv ikke tilgjengelig for kommentar i går. Hans far døde nylig i Spania, og båren er bragt hjem for bisettelse. Rieber-Mohn vil derfor ikke svare pressen før fredag.

Assisterende riksadvokat Busch vil ikke kommentere habilitetsspørsmålet. Og førstestatsadvokat Lasse Qvigstad vil kun kommentere ett spørsmål fra Aftenposten, nemlig om det på noe tidspunkt i denne striden har vært aktuelt for ham å trekke seg fra jobben som førstestatsadvokat. Svaret er et kontant nei.

Tette relasjoner

Kravet om en setteriksadvokat kommer fra flere jusprofessorer, men møter altså ingen forståelse hos justisdepartementets ledelse. Klarest er professor i straffeprosess, Jo Hov, ved universitet i Oslo. Han mener riksadvokat Georg Fredrik Rieber-Mohn åpenbart er inhabil.

Fleire momenter trekkes frem. Sterkest fremheves de tette relasjoner mellom riksadvokat Rieber-Mohn og Busch/Qvigstad og at Busch har rådført seg med Rieber-Mohn om fortsatt etterforskning i Furre-saken den sentrale 14. desember. Da hadde Rieber-Mohn permisjon. Qvigstad var forgjengeren til Busch som assisterende riksadvokat.